PAX
AX
X

MONTESSORI LYCEUM

Sociaal Veiligheidsplan

Zoals van toepassing op Montessori Lyceum Pax

Samengesteld door Jurjen Klant

Anti-pest coördinator

Februari 2026

Inhoud

Vooraf

Hoofdstuk 1 - Informatie over pesten

1.1 Wat is plagen?
1.2 Wat is pestgedrag?
1.3 Voorbeelden van pestgedrag
1.4 Wat is digitaal pesten?

Hoofdstuk 2 - Partijen bij het pestprobleem

2.1 De gepeste leerling
2.2 De pester(s)
2.3 De meelopers en andere leerlingen
2.4 Het personeel
2.5 De ouders

Hoofdstuk 3 – Sociale veiligheid op Pax

3.1 Preventieve maatregelen
3.2 Het pestprotocol
3.3 Online veiligheid

Hoofdstuk 4 - Het stappenplan na een melding van pesten

4.1 De coach
4.2 Het ondersteuningsteam
4.3 De schoolleider

Hoofdstuk 5 - Contactpersonen en websites

Vooraf

Montessori Lyceum Pax is onderdeel van de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA). Pax is een school voor atheneum, havo en mavo en is geschikt voor kinderen met en zonder montessori-achtergrond. We hebben op dit moment rond de 550 leerlingen en zijn daarmee een nog een relatief kleine school. Komende jaren groeien we uit tot een volwaardige school van ongeveer 700 leerlingen.

Op Pax hebben we de volgende missie;

Ik, de ander en de wereld in alle facetten van ons onderwijs!

'Op Pax helpen wij leerlingen om levensvaardiger te worden, door ze bewust verbinding te laten maken met zichzelf, de ander en de wereld. Wij ondersteunen hen hierin door gezamenlijk te werken aan een inclusieve gemeenschap, waarbinnen we vertrouwen hebben in het kunnen van alle leerlingen. We dagen hen uit om een nieuwsgierige, zelfstandige, zorgzame, onderzoekende en kritische houding te ontwikkelen. Opdat zij de opgedane kennis en vaardigheden kunnen toepassen in levensechte situaties, zij zich daarin gesterkt voelen om zichzelf te zijn, eigen keuzes te kunnen maken, én hun stem durven te laten horen.

Ondanks alle activiteiten in het kader van onze missie en visie komt het voor dat er gepest wordt. Pesten heeft een enorme impact op de persoonlijke ontwikkeling van een leerling. Met dit sociaal veiligheidsplan willen wij vastleggen wat de school doet aan preventie, aan de aanpak van pesten en aan nazorg.

Deze informatie is zowel gericht op de medewerkers van onze school, als de opvoeders van onze leerlingen en onze leerlingen zelf.

Overal waar 'hij' staat wordt ook 'zij of hen' bedoeld. Waar 'ouder(s)' staat, worden ook de verzorger(s) bedoeld.

Hoofdstuk 1 – Informatie over pesten

1.1 Wat is plagen?

We spreken over plagen wanneer leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het vertoonde gedrag is onschuldig en nodigt uit tot een reactie van eenzelfde soort. Het gaat dan om een spel, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Plagen is niet systematisch en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen, leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Het is een vaardigheid die later in hun leven van pas komt.

1.2 Wat is pestgedrag?

Op Pax hanteren we de regel dat degene die pesten ondergaat, bepaalt of het vertoonde gedrag gewenst is of niet meer. Hij of zij bepaalt dus of er sprake is van pesten. Wat voor de één een grapje of een plagerijtje is, kan door de ander als enorm vervelend of kwetsend ervaren worden. Pesten kent vele gradaties. Wat misschien niet persoonlijk bedoeld is, kan iemand direct raken. Het wordt een probleem als je er samen niet meer uitkomt. We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en bang gemaakt wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

1.3 Voorbeelden van pestgedrag

- Met woorden/ foto's: vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, met bijnamen aanspreken, gemene briefjes of mailtjes, via social media

- Lichamelijk: trekken aan kleding, duwen en sjorren, schoppen en slaan, krabben en aan haren trekken, wapens gebruiken

- Achtervolgen: opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klem zetten of rijden, opsluiten

- Stelen of vernielen: afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, kliederen op andermans spullen, banden lek prikken, fiets of andere bezittingen beschadigen.

- Uitsluiting: doodzwijgen en negeren, uitsluiten van sociale activiteiten zoals feestjes, bij groepsopdrachten, van een (klassen-)whatsapp-groep

- Afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen

1.4 Wat is digitaal pesten?

Anonieme berichten versturen via social media, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping, meme's van de gepeste verspreiden… 20% van de leerlingen heeft te maken met digitaal pesten. De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

Hoofdstuk 2 - Partijen bij het pestprobleem

Bij pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pester(s), de zwijgende middengroep, het personeel en de ouder(s).

2.1 De gepeste leerling

Elke leerling loopt het risico gepest te worden maar sommige leerlingen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken. Het heeft vaak te maken met vertoond gedrag, de manier waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop die worden geuit. Veel kinderen die gepest worden zijn minder weerbaar. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep en durven ze weinig of niets te zeggen omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp niet uit komt. Gepeste leerlingen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

• schaamte
• angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt.
• het probleem lijkt onoplosbaar
• het idee dat je niet mag klikken
• belasten van ouders met eigen problemen
• angst dat ouders de situatie niet serieus nemen
• cultureel bepaalde factoren
• het idee dat je niet mag klikken

Mogelijke signalen van gepest worden

• niet meer naar school willen
• niet meer over school vertellen thuis
• nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
• slechtere resultaten op school dan vroeger
• regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
• regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
• blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
• niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
• niet alleen een boodschap durven doen
• niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
• bepaalde kleren niet meer willen dragen
• thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
• zelf blessuren scheppen om niet naar school te hoeven
• leerling is een eenling binnen de groep of valt buiten de klas

2.2 De pester(s)

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak

onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers om om gepest te worden. Echte pesters zijn niet alleen agressief en fysiek sterker dan de rest van de klas, ze hebben ook weinig empathisch (invoelend) vermogen, zijn impulsief en domineren graag andere kinderen.

Pestgedrag kan een aantal dieperliggende oorzaken hebben:
• Een problematische thuissituatie
• Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
• Het moeten spelen van een niet-passende rol
• Een voortdurende strijd om de macht in de klas
• Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
• Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)
• Angst om zelf (opnieuw) gepest te worden

2.3 De meeloper(s)

De meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen. De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen. Er zijn ook leerlingen die niet merken dat er gepest wordt. Heel af en toe neemt een leerling, of een klein groepje leerlingen, het voor het gepeste kind op.

2.4 De docenten

Pesten is een goed bewaard groepsgeheim: (bijna) iedere leerling weet dat in de groep wordt gepest, toch durft niemand het aan docent of ouder te vertellen. De medewerkers weten dus ook vaak niet dat er in de groep wordt gepest. En zien ze ongewenst gedrag, dan wordt het lang niet altijd als pesten geïnterpreteerd.

2.5 De ouders

Wanneer kinderen worden gepest, durven ze in de meeste gevallen niet aan hun ouders te vertellen dat hen dit overkomt. Ze kunnen bang zijn dat hun ouders naar school gaan, het aan de coach vertellen en dat deze het verkeerd aanpakt. Ze schamen zich vaak dat hen dit overkomt. Soms denken ze dat ze het gedrag van de pester zelf hebben uitgelokt en het dus verdienen gepest te worden.

Hoofdstuk 3 – Sociale veiligheid op Pax

3.1 Preventieve maatregelen

Focusuur groep

Op Pax zitten de leerlingen drie jaar lang in een brede brugklas. Naast de vaklessen hebben leerlingen één keer per week een focusuur groep. In dit focusuur staat groepsvorming centraal. Er wordt aandacht besteed aan een veilige en fijne groepssfeer, welke kwaliteiten je als individu bezit en hoe je die kunt inzetten in de klas.

De docent van het focusuur groep overlegt regelmatig met de coaches over de sociale veiligheid in de klas, en hoe hier tijdens het focusuur aandacht aan besteed kan worden.

Daarnaast worden er tijdens het focusuur groepsvormende activiteiten georganiseerd. Er worden veel opdrachten gedaan met extra aandacht voor de samenwerking met anderen. Ook wordt er aandacht besteed aan de regels en afspraken in de klas en op school.

Er wordt jaarlijks een interactieve workshop over pesten gegeven per klas. Tijdens de workshop wordt er door de aanwezige docent actief geobserveerd en opvallende momenten in de klassendynamiek worden met de coach besproken.

Rol van de coach

Elke coach bespreekt regelmatig de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Ook bespreekt de coach in zijn klas het sociaal veiligheidsplan en de manier waarop we met elkaar om willen gaan op Pax. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en bij wie dat gemeld moet worden. Dit wordt niet als klikken maar als hulp bieden of vragen beschouwd. Later in het jaar wordt er nogmaals expliciet aandacht besteed aan pestgedrag, ongeacht de situatie in de groep, dus ook als er geen sprake is van (zichtbaar) pestgedrag. Hierbij worden de rol van pester, het slachtoffer, de meelopers en stille getuigen benoemd. Bij opvallend gedrag van individuen tijdens deze lessen wordt er een notitie van gemaakt in Magister. De coach kan bij het geven van deze lessen ondersteund worden door de anti-pest coördinator en/of de vertrouwenspersonen. De coach maakt hier vervolgens melding van in het leerlingvolgsysteem met het woord ‘pestgedrag’ in de titel van de notitie.

Rol van de vakdocent

De vakdocent is alert op uitingen van pestgedrag. Niet alleen tijdens de vakles, maar ook in ‘onbewaakte’ momenten zoals pauze surveillance of als hij door de gangen loopt. Pesten gebeurt namelijk vooral op momenten dat leerlingen zich ongezien wanen. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de coach om hulp en overleg in gang te zetten.

Monitoren van de sociale veiligheid

Aan de start en tegen het einde van het schooljaar wordt er een veiligheidsmonitor afgenomen om de sociale veiligheid onder leerlingen in beeld te krijgen. Hiervoor gebruiken we Stoeltjesdans, een online tool voor het monitoren en managen van de sociale dynamiek op school. Op basis van de antwoorden van leerlingen ontvang je een overzichtelijk rapport over de sociale status, positief en negatief gedrag, welbevinden en de sociale veiligheid in de klas. Deze

monitor is ook erkend door de Inspectie van Onderwijs. De verzamelde gegevens worden gebruikt door de coach, in overleg met vakdocenten en focusuur docenten, om gerichter acties te ondernemen om de sociale veiligheid in de klas te vergroten.

3.2 Het pestprotocol

Het pestprotocol is een verklaring waarin is vastgelegd dat pestgedrag op school niet geaccepteerd is en volgens een vooraf bepaalde handelwijze aangepakt wordt.

Uitgangspunten

Een dergelijk protocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1.Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerlingen, ouders, docenten en onderwijsondersteunend personeel.
2. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten actief bezig zijn met het signaleren van pestgedrag en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt.
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

De vijfsporenaanpak

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat de coaches, de docenten en de schoolleiding voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school optimaal is.

2. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

• Het probleem wordt serieus genomen.
• De coach zoekt uit wat er precies gebeurt.
• De coach zoekt, waar nodig in overleg met de ondersteuningscoördinator, de coördinator sociale veiligheid en de afdelingsleider, naar mogelijke oplossingen.
• Het aanbieden van hulp door de vertrouwenspersoon en eventuele andere (externe) ondersteuningsmogelijkheden.

In gesprek met de gepeste leerling

Bespreek samen met de leerling wat hij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op volgende aspecten:

• Hoe communiceert de leerling met anderen?
• Welke lichaamstaal speelt een rol?
• Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
• Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Gepeste jongeren lopen vaak rond met het gevoel dat er iets mis is met ze. Daardoor hebben ze moeite om voor zichzelf op te komen. Ergens is er iets in henzelf dat ze doet denken dat de pester gelijk geeft. Besteed hier aandacht aan want niemand kan een ander klein maken zonder diens toestemming.

3. Het bieden van steun aan de pester
• Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
• De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
• Het pestgedrag moet stoppen (schetsen van consequenties en eventuele disciplinaire maatregelen).

In gesprek met de pester

• Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt, maar met behoud van de relatie. Bijvoorbeeld: Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen hem en ik wil dat je daarmee ophoudt. Zeg nooit: Je bent heel gemeen. Je wilt duidelijk verder met de jongere. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is (relatiegericht).
• Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan (veranderingsgericht).

4. Het betrekken van de middengroep bij het probleem
De coach bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De coach komt hier in de toekomst op terug.

5. Het bieden van steun aan de ouder(s)
• Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
• De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
• De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
• De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden hebben er soms moeite mee dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

3.3 Online veiligheid

Pax is een telefoonvrije school. Dit betekent dat het gebruik van de mobiele telefoon onder schooltijd (in de gehele school) niet is toegestaan. Wij hanteren het ‘thuis of in de kluis’-beleid; bij binnenkomst in school gaat de telefoon in de kluis van de leerling en bij het verlaten van de school, aan het einde van de dag, mag de telefoon weer mee naar huis. Dit betekent ook dat het maken van (klassen) appgroep(en) niet door school wordt gefaciliteerd of gemonitord.

Wij vinden het belangrijk dat we een gemeenschap vormen waarin we aandacht hebben voor elkaar. Online gelden dezelfde afspraken over omgangsvormen die er op school gelden; onze grondhouding is vriendelijkheid. Je gaat op respectvolle wijze met elkaar om, en je behandeld anderen zoals je zelf behandeld wilt worden.

Als dit niet wordt nageleefd, en er wordt online afgeweken van de schoolregels in het onderlinge contact, is het de verantwoordelijkheid van de leerling om dit te melden bij de coach. Dit wordt niet als klikken gezien, dit hoort bij een open houding hebben. Als de omgangsvormen online invloed hebben op de dynamiek en sfeer in de klas is het de verantwoordelijkheid van de coach om hier iets mee te doen. Ook worden de ouders op de hoogte gesteld, en wordt er van hen verwacht dat zij het online gedrag van het kind bekijken en bespreken. Als het gaat om online pestgedrag geldt hetzelfde stappenplan als beschreven in hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 4 - Het stappenplan na een melding van pesten

4.1 De coach

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de coach eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de coach een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De coach bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
3. De coach praat met de klas, als de situatie van invloed is geweest op de groepsdynamiek. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
4. De coach controleert en evalueert of het pestgedrag gestopt is. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de coach het gedrag aan het ondersteuningsteam.
5. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de coach worden bewaard in het leerlingvolgsysteem (Magister) van zowel de pester als de gepeste.

4.2 Het ondersteuningsteam

Wanneer de pester opnieuw in pestgedrag vervalt, wordt dit doorgegeven aan de ondersteuningsteam, waarbij wordt gekeken naar achterliggende oorzaken van het gedrag en naar een passend hulpaanbod om het gedrag te doen stoppen. Te denken valt aan een sociale vaardigheidstraining, kortdurende begeleiding of begeleiding buiten school door een externe instantie. Dit gebeurt in overleg met en met toestemming van ouder(s). In dit stadium kan er eveneens sprake zijn van een disciplinaire maatregel die is opgelegd door de afdelingsleider.

Op Pax werken wij graag in openheid met elkaar samen. Dit komt ook terug in de driehoek Leerling-Ouder-School. Om gevallen van pestgedrag effectief te kunnen aanpakken verwachten wij daarom openheid en actieve medewerking van alle betrokken partijen. Gesprekken voeren wij op school, met het kind erbij, binnen een week. In de beslissingen van de school staat het waarborgen en handhaven van de sociale veiligheid voor *alle* leerlingen voorop.

4.3 De schoolleider

1.De schoolleider wordt ingeschakeld door het ondersteuningsteam bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.
2. Hij heeft een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden. In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
• confronteren
• mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
• helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
4. Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
5. Hij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
6. Alle interventies worden geregistreerd bij alle betrokken leerlingen in Magister.
7. Wanneer de ingezette interventie geen blijvende vruchten afwerpt kan de schoolleider de beslissing nemen disciplinaire maatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld een time-out of officiële schorsing.
8. Wanneer er door leerling(en) en/of ouder(s) onvoldoende meegewerkt wordt om het pestgedrag te stoppen, kan er overwogen worden een schoolverwijdering voor te leggen aan de rector.

Hoofdstuk 5 – contactpersonen en websites

Contactgegevens

Ondersteuningscoördinator
Fabiola Veerman
f.veerman@msa.nl

Anti-pest coördinator
Jurjen Klant
j.klant@msa.nl

Schoolleider onderbouw
Roos de Waal
r.waal@msa.nl

Schoolleider bovenbouw
Jessica Sarvaas
j.sarvaas@msa.nl

Rector
Deborah Odendaal
d.odendaal@msa.nl

Vertrouwenspersonen
Rutger de Vlieger en Merel Sligting
vertrouwenspersoon.pax@msa.nl

Externe vertrouwenspersoon MSA
Sophie Drenth sophie@deexternevertrouwenspersoon.nl

Stichting Onderwijsgeschillen
Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)
Postbus 85191, 3508 AD Utrecht
info@onderwijsgeschillen.nl
030-2809590

Websites over pesten

https://www.schoolenveiligheid.nl/thema/pesten-in-het-voortgezet-onderwijs/#over-pesten

https://oudersenonderwijs.nl/kennisbank/pesten-en-sociale-veiligheid/pesten-wat-moet-de-school/

https://www.stoppestennu.nl/pesten-aanpakken-binnen-de-school

https://www.stoppestennu.nl/voor-ouders-opvoeders-kenniscentrum-pesten

https://www.nji.nl/pesten

https://www.113.nl/i/pesten-op-school